„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea 16 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 16 Pagini Nr. 111 Vineri 22 Aprilie 1938
P IIII
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 126.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Problema locuințelor

Această problemă, a cărei importanță n'are nevoe să fie subliniată, prezintă diferite aspecte.

Așa, ca să ne întemeiem pe un caz recent, în legătură cu intenția, pe care am dori-o tradusă în faptă, a Societății comunale de tramvaie din București, de a construi locuințe eftine pentru personalul în slujba ei — și în deosebi pentru personalul inferior — se ivește obligația pentru toate societățile și instituțiunile care întrebuințează un personal numeros, de a înlesni acestui personal achiziționarea unui cămin propriu.

Când scriem acestea nu uităm că sunt instituțiuni cu caracter public și care în mică parte, ba chiar în foarte mică parte, au făcut un început spre deslegarea problemei locuințelor pentru funcționarii și lucrătorii din slujba lor.

Citâm, ca exemplu, regia căilor ferate, Casa centrală a construcțiilor, Banca Națională etc.

In acelaș timp însă, ne amintim că realizările în această direcțiune sunt un modest, un foarte modest început, care se cere a fi continuat — și continuat mai ales în favoarea celor mici, adică a micilor slujbași și a lucrătorilor, cari, lăsați la propriile lor mijloace, este exclus să poată ajunge să se vadă și ei cândva stăpâni pe căminul cel mai modest cu putință.

Un alt aspect al problemei locuințelor îl prezintă datoria ce are statul cu diferitele sale autorități de a nu da naștere la criza de locuințe și la scumpetea chiriilor de locuințe.

In adevăr, chiriile, care nici până acum nu erau eftine și accesibile tutulor pungilor, au marcat în timpul din urmă și mai cu seamă acum, în preajma sfântului Gheorghe, o sporire destul de simțitoare.

Proprietarii de imobile justifică pretențiile lor mai mari prin înființarea nouilor impozite și prin scumpirea generală a costului vieții. Zi de zi se constată o urcare de prețuri la toate articolele și în deosebi la articolele de consumație curentă și de primă necesitate. Această scumpire trebuia să atragă în mod oarecum fatal și scumpirea chiriilor sau, dacă vreți, trezirea de pretenții mai mari din partea proprietarilor de imobile.

Insă, statul contribue și pe altă cale la provocarea crizei de locuințe și, ca urmare, la scumpirea chiriilor. Contribue prin faptul că, în loc să-și aibă localuri proprii pentru toate autoritățile, instituțiile și serviciile sale, el ține cu chirie un număr foarte mare de imobile. Aci în Capitală, de pildă, numărul acestor imobile este în adevăr impresionant.

Ne aducem aminte că pe când d. Slăvescu era ministru de finanțe, afectase din bugetul ministerului o sumă cu care s'au construit localuri proprii pentru percepțiile din Capitală.

Dacă fiecare minister și celelalte autorități publice ar fi făcut sau, cel puțin, ar face de acum înainte, același lucru, s'ar ajunge ca, pe de o parte, să înceteze spectacolul puțin plăcut și puțin recomandabil al autorităților publice instalate în localuri cu chirie și de cele mai multe ori foarte improprii, iar, pe de altă parte, ar mai fi disponibile imobile în număr destul de mare, fapt ce va contribui la o scădere a chiriilor.

Incă un aspect al problemei locuințelor. E drept că dela războiu încoace, în Capitală s'a construit mult, ba chiar foarte mult. S'a construit mult mai mult decât în același interval de timp a putut să sporească populația Bucureștilor.

Nu s'au construit însă locuințe care să poată fi accesibile oamenilor cu venituri mici — și tocmai de astfel de locuințe se simte nevoe mai mare.

„Făcându-se seară, s'a așezat Iisus la masă cu cei doisprezece ucenici. Și mâncând ei, a zis: Amin grăesc vouă, că unul din voi mă va vinde". *Matei XXVI, 20—21.*

M. S. Regele suferă de gripă

COMUNICAT No. 45

Mareșalul Curții Regale face cunoscut următorul Buletin Medical:

Majestatea Sa Regele suferă de gripă, cu ușoare determinațiuni asupra faringelui. Starea generală bună. T. S.: 38; puls: 84 pe minut.

Majestatea Sa este obligat să rămână, în repaus, în casă.

Medicul Curții Regale
(ss) Dr. I. Mamulea

ROLUL DIPLOMATULUI

Deși, în anii de după războiu, se părea că rolul membrilor corpului diplomatic pierduse din importanța lui, din pricina contactului direct pe care-l aveau atât de des miniștrii de externe, fie prin vizitele reciproce ce și le făceau, fie prin repetatele întâlniri la Geneva, totuși s'a făcut chiar în acest timp dovada că misiunea diplomatului rămâsese pe primul plan și că activitatea lui, dacă era desfășurată cu tact, cu promptitudine și cu demnitate, putea nu numai înlesni acțiunea ministrului de externe, dar aducea pe toate tărâmurile, reale servicii țării pe care o reprezinta.

Acțiunea diplomatică de după războiu pierzându-și, până la oare care punct, din caracterul ei secret prin informarea opiniei publice cu aproape toate amănuntele ei, și rolul miniștrilor acreditați în țările străine a căpătat un caracter nou.

Ministrul acreditat trebuia să țină seama de opinia publică a țării în care funcționa, el trebuia să împiedice răspândirea de știri false și dăunătoare țării lui și în mod general să caute, ca prin activitatea și relațiile sale, prin procedarea sa, să cucerească pe cât posibil mai multe simpatii pentru cauza țării sale.

Diplomatul devenise astfel și cel d'intâi factor al propagandei țării sale. Așa se și explică de ce în posturile cele mai importante s'a recurs de multe ori și de multe țări, la personalități din afara corpului diplomaților de carieră, la oameni politici cu vederi de ansamblu, cu cunoștințe profunde despre toate problemele cu caracter internațional.

Noi am arătat de nenumărate ori necesitatea ca reprezentanții României în străinătate să fie aleși dintre persoanele cele mai apte și a căror valoare personală să fie la înălțimea rolului pe care trebue să-l îndeplinească în ziua de azi și în împrejurările actuale internaționale, un ministru acreditat în străinătate.

Dovada importanței acestui rol, a dat-o zilele acestea un distins diplomat, reprezentant la Paris al unei țări amice și aliate. E vorba de d. Osusky, ministrul Cehoslovaciei.

Acum câteva zile a apărut în ziarul „Le Temps" un articol al d-lui Joseph Barthélemy, care căuta să stabilească, prin raționamente juridice — de altfel cu totul neîntemeiate și inaplicabile în domeniul dreptului internațional — că tratatul dintre Franța și Cehoslovacia ar fi încetat de a mai exista din clipa când Germania a repudiat tratatul de la Locarno.

Personalitatea d-lui Barthélemy, importanța ziarului în care și-a publicat articolul și impresiunea pe care argumentarea sa putea s'o producă asupra marelui public care nu aprofundează totdeauna chestiunile și care nu cunoaște toate datele lor, erau atâtea argu-

(Continuare in pagina 2-a)

Incăerări sângeroase în Mexic

Numeroși morți și răniți

Mexico City, 19 (Radio Central). — **Un grup de 50 partizani ai fostului guvernator din Quaratero, generalul Saturnino Orsino a atacat eri locuința deputatului general Emilio Acosta. S'a produs un viu schimb de focuri de armă, în cursul căreia au fost omorîte nouă persoane. Se spune că și generalul Acosta a fost rănit.**

A intervenit armata care a restabilit liniștea. Agresorii au fugit, luând cu ei pe morți și răniți.

*

Ală încăerare s'a produs azi în statul Jalisco, unde în localitatea Taocuitacla, un grup de partizani ai conducătorului muncitorilor agricoli, Felix Damos, a năvălit în sala unde se ținea o întrunire a partizanilor fostului guvernator, Silvano Gonzales.

Cele două tabere s'au încăerat, iar rezultatul încăerării a fost 9 morți și 12 răniți.

Și la San Ramon, a fost încăerare, în care au căzut morți.

In ambele cazuri au intervenit detașamente militare, care au răspândit pe beligeranți.

Puternică explozie

intr'o spălătorie din Glasgow

Glasgow, 19 (Radio-Central). — *Intr'o mare spălătorie din Glasgow, s'a produs o puternică explozie a unui cazan cu aburi. Un perete al clădirii în care s'a produs explozia a fost dărîmat, iar mai multe mașini au fost sfărâmate.*

Geamurile caselor din apropierea spălătoriei au fost sparte.

Sunt 2 morți și 12 grav răniți.

Primul detașament, care a ajuns la coasta Mării Mediterane, a înfipt drapelul Spaniei naționaliste pe plaja dela Vinaroz.

Către sfârșitul războiului civil din Spania

XX

Războiul civil spaniol a intrat în faza lui finală, începută în Decembrie anul trecut cu bătălia dela Teruel. Aceasta a fost ultima încercare a trupelor guvernamentale de a păstra legăturile Madridului cu Valencia și cu Barcelona și de a opri înaintarea spre mare a forțelor naționaliste. După două luni de lupte, această tentativă a fost zădărnicită. Biruința trupelor guvernului Franco a îngăduit ofensiva din Februarie a forțelor naționaliste, care pare destinată să aducă hotărîrea definitivă în desfășurarea războiului civil spaniol.

Ofensiva naționaliștilor avea două obiective: spre Nord ea era destinată să ajungă până la Pirinei și să suprime comunicațiile dintre Franța și Catalonia; spre Sud, scopul înaintării naționaliștilor era să ajungă la mare, pe valea Ebrului și să despartă Valencia de Barcelona, obținând în acelaș timp o ieșire la mare, care să facă posibilă o supraveghere cu efect a Mediteranei.

Amândouă aceste obiective sunt pe punctul de a fi atinse. Chestie de zile sau de săptămâni, rezistența trupelor republicane în delta Ebrului, poate întârzia, dar nu pare de natură să schimbe desfășurarea operațiilor militare.

Problema strategică de căpetenie a războiului civil spaniol a fost dela început tăierea comunicațiilor trupelor guvernamentale. Imposibilitatea de a atinge mai curând acest obiectiv a făcut ca războiul să dureze aproape doi ani. Cât timp republicanii au avut putința de a se aproviziona pe mare sau pe frontiera Pirineilor, rezistența lor se putea prelungi. Odată ajunși la frontiera franceză sau la mare, naționaliștii fac inutilizabili, din punct de vedere militar, cei 180.000 de kilometri pătrați de teritoriu care mai rămân azi în stăpânirea guvernului republican.

Crearea unei asemenea situații hotărăște și soarta Madridului. Lipsită de orice posibilitate de aprovizionare, capitala Spaniei poate încă încerca susținerea unui asediu glorios, dar acesta nu mai poate prezenta nici o utilitate de ordin politic sau militar. Mai curând sau mai târziu, capitala Spaniei va intra probabil în mâinile naționaliștilor, fără să mai fie nevoe de sângele atâtora din fiii ei.

Durata războiului civil în faza de astăzi a rămas în funcție de rezistența catalană. Statutul autonomiei Cataloniei acordat de republică a încetat de a mai avea vreo valoare, în urma abrogării lui de către generalul Franco, care a decis de curând că necesitatea unității spaniole este în contradicție cu autonomia Cataloniei. E de văzut, dacă această măsură va spori sau va micșora rezistența catalanilor, pentru cari autonomia este o veche revendicare a marei majorități a populației.

Apropierea sfârșitului a simplificat problema spaniolă și din punct de vedere internațional. Războiul din Spania s'a desfășurat, încă dela început, pe două planuri: a fost un război civil între două Spanii ireductibil opuse; a fost în același timp un război internațional, în mic, între două ideologii dușmane și între interesele politice, economice și strategice contrare a două grupuri de Mari Puteri.

Ficțiunea politicii de neintervenție în Spania se dovedește a fi fost utilă pentru menținerea păcii generale. Ea dă impresia unei convenții tacite, prin care Marile Puteri s'au pus de acord, timp de douăzeci de luni, să-și facă război pe teritoriul spaniol, dar să evite lărgirea lui într'un conflict general. Marea Britanie singură s'a abținut efectiv dela intervenție. Era de altfel, datoria ei de arbitrară în conflictul de neintervenție Dar Europa datorește mult tenacității, răbdării și sângelui rece britanic, care au salvat pacea generală. Conflictul de neintervenție n'a oprit intervențiile, dar le-a limitat; n'a scurtat și n'a împiedicat războiul, dar a evitat conflictul european. Dacă Marea Britanie și-ar fi părăsit rolul de arbitru și ar fi intervenit în favoarea Spaniei republicane, care era reprezentată de guvernul legitim, războiul general ar fi fost inevitabil. Nici una din problemele rămase pendinte la comitetul de neintervenție, n'a fost efectiv rezolvată: nici aceea a controlului, nici a retragerii voluntarilor, nici a dreptului de beligerantă a generalului Franco. Dar aceste probleme sunt depășite de evenimente. Și controlul și dreptul de beligerantă vor fi făcute inutile de victoria naționaliștilor, iar problema retragerii voluntarilor este rezolvată în principiu prin acordul anglo-italian și a încetat de a fi o primejdie pentru pace.

Probleme grave se vor pune pentru Spania naționalistă: problema unității statului, reforma agrară, organizarea muncitorimii, situația clerului și, înainte de orice, chestiunea capitală a reconstrucției economice și financiare. Dar acestea sunt problemele de mâine. Pentru moment ,trebue să facem cu satisfacție constatarea că războiul spaniol se apropie de sfârșit, fără ca pacea generală să fi fost turburată.

Șapte persoane omorâte de explozia unui obuz

Roma, 19 (Rador). — *In comuna Nerchessa della Battaglia, mai mulți copii au găsit pe câmp un obuz de mare calibru neexplodat, rămas din timpul războiului.*

Jucându-se cu el, obuzul a explodat, provocând moartea pe loc a șapte persoane, printre care și doi copii. Alte două persoane, ce se aflau în apropierea grupului de copii, au fost rănite, dintre care una este în stare gravă.

—xXO❖OXx—

Greva personalului din cinematografele engleze

Londra, 19 (Rador). — Personalul din cinematografele britanice a declarat greva, cerând sporirea salariilor și reducerea numărului orelor de lucru.

—xOx—

Avion militar englez prăbușit

Londra, 19 (Rador). — *Ministerul aerului anunță că un avion militar aparținând aerodromului Gostport (Huntingdonshire) s'a prăbușit în mare în largul portului Portsmouth. Pilotul s'a înecat.*

SCRISORI DIN LONDRA

Un incident urât

de AUGUR

Londra, Aprilie

Acordul între Marea Britanie și Italia s'a făcut. Semnarea lui la Roma însemnează sfârșitul unui incident urît. Cearta pentru Etiopia va fi uitată.

In curând lumea va afirma cu sinceritate, că nu înțelege dacă i se va vorbi de un conflict anglo-italian posibil. Ideile preconcepute ale unora și ignoranța celorlalți au creat o atmosferă, care a dispărut acum. D. Chamberlain a binemeritat dela pacea europeană când a luat în mână chestiunea rezolvării diferendului cu Roma. Trăiam sub regimul unei nebunii periculoase, iar Europa se îndrepta spre războiul general în condițiuni defavorabile pentru puterile Occidentului. Dacă Franța mai stărue încă pe calea consolidării interne, pacea va fi asigurată, desigur, pentru câțiva ani.

Din punctul de vedere al politicei interne britanice, sfârșitul fericit al unui incident neînțeles în fond, marchează începutul unei epoci de liniște. D. Chamberlain a riscat mult atunci când a început cu atâta bravură tratative cu Ducele. D. Chamberlain, insistăm, își riscă, nici mai mult nici mai puțin, decât întreaga sa carieră politică. Dacă Italia n'ar fi voit să înțeleagă, dacă conversațiile dela Roma n'ar fi avut ca rezultat decât o nouă ceartă, poziția d-lui Chamberlain ar fi fost dintre cele mai grele. Dușmanii îl pândeau, gata să se năpustească asupra sa, la cel mai mic semn de slăbiciune. Când spunem „inamicii d-lui Chamberlain" nu ne gândim la opoziția parlamentară atât de slabă, încât nu mai înspăimântă pe nimeni. „Inamicii" sunt chiar membrii majorității guvernamentale, cari din diferite motive urăsc pe primul ministru.

E o tovărășie ciudată, care se înghebase în momentul crizei al cărui centru îl forma d. Eden, spre a da lupta împotriva șefului guvernului britanic. D. Eden, cu toate cele ce se spuneau, nu făcea parte din această coaliție. Am mai spus că d-sa nu are stofa unui răsturnător de guverne. Conducătorul mișcării care reunea elemente excesiv de eteroclite era d. Winston Churchil. Impreună cu d. Lloyd George, d. Churchill împărtășește cinstea de a fi adus mari servicii patriei în timpul războiului și de a nu fi știut să se mențină la putere, în timpul păcii care a urmat. O adevărată nostalgie a puterii chinuește pe acești doi bărbați. Dar d. Lloyd George e pe față în opoziție, în vreme ce d. Churchill rămâne oficial membru al par-

(Continuare in pag. 2-a)

Fostul rege al Spaniei, Alfons (x), vizitează Acropolis din Atena, însoțit de d. amiral Paparicopolus, adjutantul regelui George al Greciei.